

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmena • Ombudsperson Institution

Opinion i Avokatit të Popullit

në lidhje me

kriterin për dorëzimin e vendimit të nostrifikimit, për aplikim, në konkursin e personelit akademik në Fakultetet e Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina”

An.nr.421/2018

Nita Shala

kundër Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina”

Drejtuar:

- **Z. Marjan Dema, Rektor i Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina”**
- **Z. Shyqiri Bytyqi, Ministër i Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë**

Prishtinë, më 17 gusht 2018

QËLLIMI

1. Duke marrë parasysh kriterin e parashikuar në konkursin për zgjedhjen e personelit akademik në fakultetet e Universitetit Publik të Prishtinës “Hasan Prishtina” (më tej: UP), të datës 27 prill 2018, nr.prot.1/173, në pikën II (f) që përcakton që *“kandidatët që i kanë mbaruar studimet jashtë vendit duhet të sjellin edhe vendimin për nostrifikim (barasylerën) e diplomës përkatëse (bachelor, master, magistraturë, doktoratë). Nuk do të merret në konsideratë dëshmia e aplikimit për nostrifikim”*, Avokati i Popullit paraqet këtë Opinion.
2. Opinioni ka për qëllim të tërheq vëmendjen e UP që kriteri i lartcekur (pika II (f)) në konkursin për zgjedhjen e personelit akademik në fakultetet e UP, të datës 27 prill 2018, nr.prot.1/173, nuk është në pajtim me legjislacionin në fuqi, shkel parimin e barazisë dhe drejtat e tjera në lidhje me procedurën e rekrutimit të personelit akademik në UP, dhe si i tillë, ky kriter është diskriminues për kandidatët që kanë mbaruar studimet jashtë vendit, duke parandaluar kështu aplikimin e tyre, përkatësisht pjesëmarrjen e tyre në konkurs.

BAZA LIGJORE

3. Kushtetuta e Republikës së Kosovës, neni 135 (3): *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore”*.
4. Ligji Nr.05/L-019 për Avokatin e Popullit, neni 18 (1.2): *“të tërheqë vëmendjen për rastet kur autoritetet i shkelin të drejtat e njeriut dhe të bëjë rekomandim që t’u jepet fund rasteve të tilla dhe kur është e domosdoshme të shprehë mendimin e vet mbi qëndrimet dhe reagimet e autoriteteve përkatëse në lidhje me rastet e tilla”* dhe 18 (1.6) *“t’i publikojë njoftimet, mendimet, rekomandimet, propozimet dhe raportet e veta.”*

GJENDJA FAKTIKE

5. Avokati i Popullit, në bazë të nenit 16.1 të Ligjit për Avokatin e Popullit, nr.05/L-019, më 26 qershor 2018, përmes postës elektronike ka pranuar ankesën nga znj.Nita Shala (më tej: *Ankuesja*) kundër UP, lidhur me kriterin e parashikuar në konkursin për zgjedhjen e personelit akademik në fakultetet e UP, të datës 27 prill 2018, nr.prot.1/173, në pikën II (f), sipas të cilit përcaktohet: *“kandidatët që i kanë mbaruar studimet jashtë vendit duhet të sjellin edhe vendimin për nostrifikim (barasylerën) e diplomës përkatëse (bachelor, master, magistraturë, doktoratë). Nuk do të merret në konsideratë dëshmia e aplikimit për nostrifikim”*. Ankuesja pretendon se ky kriter është i kundërligjshëm dhe diskriminues ndaj të diplomuarve jashtë vendit.
6. Sipas pohimeve të ankueses, ka vite që ajo studion dhe punon jashtë Kosovës, si në Hagë, Gjenevë dhe Tiranë. Aktualisht znj. Shala punon në pozitën e Këshilltares në Ministrinë e Brendshme në Republikën e Shqipërisë. Ajo ka mbaruar studimet themelore në

Fakultetin Juridik të UP-së dhe më pas ka vazhduar studimet Master në Bashkëpunim Ndërkombëtar në luftën kundër krimit të organizuar financiar në Universitetin e Teramos në Itali, pastaj Master në Kriminologji dhe Drejtësi Penale në Universitetin e Oxfordit në Angli, dhe mban gradën Doktor në të Drejtën Ndërkombëtare nga “Graduate Institute of International and Development Studies” në Zvicër, ku mbrojti temën me titull: “Garancitë për mos përsëritje shkeljeve të të drejtave të njeriut”, nga fusha e të drejtës ndërkombëtare penale por ka pasur dhe vazhdon të ketë dëshirë që të kthehet dhe të kontribuoj në Kosovë.

7. Sipas ankueses, më 27 prill 2018, UP ka shpallur konkursin për zgjedhjen e personelit akademik në fakultetet e UP, me nr.prot.1/173. Në këtë konkurs kërkohet që qytetarët e Kosovës të diplomuar jashtë vendit, të dorëzojnë gjatë procedurës së aplikimit dokumentin e njohjes së studimeve jashtë shtetit. Ankuesja pretendon që është i kundërligjshëm dhe diskriminues një kriter i tillë në procesin e rekrutimit të stafit akademik në UP, ndaj të diplomuarve jashtë Kosovës, kurse sipas të njëjtit konkurs, kandidatëve të doktoruar në UP u lejohet aplikimi edhe vetëm me certifikatë të diplomimit, një gjë e tillë e përcaktuar në pikën II (c) të Konkursit, të datës 27 prill 2018, me nr.prot.1/173, që përcakton se *“kandidatët që kanë doktoruar në UP dhe për të cilët ende nuk është bërë promovimi solemn dhe pajisja me diplomë, mund të aplikojnë me certifikatë origjinale të diplomimit në doktoratë”*. Për me tepër, kërkesa për të dorëzuar që në aplikim (për dallim nga kushti për të themeluar marrëdhënie të punës) dokumentin e njohjes së diplomave të fituara jashtë vendit, nuk gjë në bazë në dokumentet themelore, konkretisht, në Ligjin për arsimin e lartë, aktet nën-ligjore të Ministrisë së Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë, Statutin e UP dhe akteve tjera që rregullojnë procedurat e përzgjedhjes lidhur me emërimin e personelit akademik në UP. Njëherësh, është haptazi diskriminuese për studentët kosovarë që kanë dëshmuar të jenë të suksesshëm edhe jashtë Kosovës, sikurse rasti i vetë ankueses.
8. Më 29 qershor 2018, përfaqësues të Avokatit të Popullit kanë realizuar një takim me Rektorin dhe Sekretarin e Universitetit të Prishtinës ku mes tjerash kanë diskutuar edhe lidhur me pretendimet e ankueses të parashtruara në ankesën e saj në IAP. Sekretari i Rektoratit të Universitetit të Prishtinës ka pohuar se në të gjitha konkursat për zgjedhjen e personelit akademik në fakultetet e UP, kërkohet që qytetarët e Kosovës të diplomuar jashtë vendit, të dorëzojnë gjatë procedurës së aplikimit dokumentin e njohjes së studimeve jashtë shtetit sepse sipas tij mund të ndodh që diplomat e tyre edhe mund të mos njihen nga ana e MASHT.

KORNIZA LIGJORE

9. Kushtetuta e Republikës së Kosovës në Nenin 21, *parag. 2* dhe 3 përcakton se: *“Republika e Kosovës mbron dhe garanton të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, të parashikuara në këtë Kushtetutë. Çdokush e ka për detyrë t’i respektojë të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të të tjerëve.”*
10. Kushtetuta e Republikës së Kosovës, Neni 24, përcakton se *“Të gjithë janë të barabartë para ligjit. Çdokush gëzon të drejtën e mbrojtjes së barabartë ligjore, pa diskriminim,*

askush nuk mund të diskriminohet në bazë të racës, ngjyrës, gjinisë, gjuhës, fesë, mendimeve politike ose të tjera, prejardhje kombëtare a shoqërore, lidhjes me ndonjë komunitet, pronës, gjendjes ekonomike, sociale, orientimit seksual, lindjes, aftësisë së kufizuar ose ndonjë statusi tjetër personal”.

11. Avokati i Popullit, në pajtim me nenin 135, parag.3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, *“ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa, nëse vëren shkelje të drejtave dhe lirive të njeriut nga ana e organeve të administratës publike dhe organeve të tjera shtetërore”.*
12. Neni 53 i Kushtetutës përcakton se: *“Të drejtat e njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut”,* ndërsa neni 14 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, përcakton se gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër.
13. Ligji nr. 05/L-021 për mbrojtjen nga Diskriminimi, neni 2, e përcakton fushëveprimin sipas së cilit *“Ky ligj zbatohet për të gjitha veprimet apo mosveprimet, të të gjitha institucioneve shtetërore dhe lokale, të personave fizik dhe juridik, të sektorit publik dhe privat, të cilët shkelin, kanë shkelur ose mund të shkelin të drejtat e çdo personi apo personave fizik dhe juridik, në të gjitha fushat e jetës, e posaçërisht që kanë të bëjnë me kushtet për qasje në punësim, vetëpunësim dhe punësimin në profesion, përfshirë këtu kushtet e punësimit, kriteret e përzgjedhjes, pa marrë parasysh aktivitetin në të gjitha nivelet e hierarkisë profesionale, përfshirë avancimet, qasje në të gjitha llojet dhe nivelet e udhëheqjes profesionale, trajnimeve profesionale, trajnimit të avancuar profesional dhe rikualifikimet përfshirë edhe përvojën e punës praktike [...] çfarëdo të drejta tjetër të paraparë me legjislacionin në fuqi.*
14. Neni 3 përcakton konceptin e diskriminimit ku *“Parimi i trajtimit të barabartë nënkupton se nuk do të ketë kurrfarë diskriminimi të drejtpërdrejtë apo të tërthortë sipas kuptimit të cilësdo nga bazat e përcaktuara në nenin një (1) të këtij Ligji, ndërsa “Diskriminim është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë në çfarëdo baze të përcaktuara në nenin një (1) të këtij Ligji, që ka për qëllim apo efekt të zhvleftësoj ose cenoj njohjen, gëzimin ose ushtrimin, në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave dhe lirive themelore të njohura nga Kushtetuta dhe ligjet tjera të aplikueshme në Republikën e Kosovës”. Ndërsa procedurat në organet kompetente, sipas nenit 12, përcaktojnë se “Çdo person apo grup i personave mund t’i parashtrijë ankesë Avokatit të Popullit lidhur me sjelljen diskriminuese mbi bazat e përmendura në nenin një (1) të këtij Ligji.”*
15. Gjithashtu, Ligji Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, në nenin 18, parag. 1 përcakton se Avokati i Popullit, mes të tjerash, ka edhe këto përgjegjësi:
 - *“të hetojë shkeljet e pohuara të të drejtave të njeriut dhe veprimet e diskriminimit dhe të angazhohet për eliminimin e tyre” (pika 1),*

- “të tërheqë vëmendjen për rastet kur autoritetet i shkelin të drejtat e njeriut dhe të bëjë rekomandim që t’u jepet fund rasteve të tilla dhe kur është e domosdoshme të shprehë mendimin e vet mbi qëndrimet dhe reagimet e autoriteteve përkatëse në lidhje me rastet e tilla” (pika 2);
- “të bëjë të njohura të drejtat e njeriut dhe përpjekjet për të luftuar të gjitha format e diskriminimit përmes ngritjes së vetëdijesimit, posaçërisht përmes informimit dhe edukimit edhe me anë të mediave” (pika 4);
- “të rekomandojë Qeverinë, Kuvendin dhe autoritetet tjera kompetente të Republikës së Kosovës për çështjet që kanë të bëjnë me avancimin dhe mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, barazisë dhe jo diskriminimit” (pika 5);
- “t’i publikojë njoftimet, mendimet, rekomandimet, propozimet dhe raportet e veta” (pika 6);
- “të përgatitë raporte vjetore, periodike dhe të tjera mbi gjendjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, barazisë dhe diskriminimit dhe të kryejë hulumtime mbi çështjen e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, barazisë dhe diskriminimit në Republikën e Kosovës” (pika 8);

16. Ligji nr. 04/L-037 për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës, Neni 26, parag.1 përcakton se “Titujt dhe gradat e personelit, kriteret e emërimeve dhe riemërimeve dhe çështje të tjera të lidhura me këto, specifikohen në statutin e çdo bartësi të arsimit të lartë. Ato duhet të jenë të hapura ndaj shqyrtimit nga AKA-ja¹ dhe të jenë në pajtim me legjislacionin në fuqi për marrëdhënien e punës në Republikën e Kosovës”.

17. Ligji nr. 04/L-037 për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës, Neni 26, parag.2, përcakton se “Universitetet dhe kolegjet universitare për stafin akademik mund të caktojnë titujt si në vijim:

- 2.1. profesor i rregullt;
- 2.2. profesor i asocuar;
- 2.3. profesor asistent;
- 2.4. asistent universiteti”.

18. Ligji nr. 04/L-037 për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës, Neni 26, parag.3, përcakton “Kriteret për secilin titull do të përfshijnë të paktën një diplomë Master në fushën e lëndës së të emëruarit. Përveç kësaj, profesorët e rregullt, profesorët e asocuar dhe profesorët asistentë duhet të jenë në gjendje të dëshmojnë një sfond të suksesshëm të mësimdhënies, hulumtimit dhe të praktikës profesionale apo artistike, që do të vlerësohet nga së paku tre recensues që kanë së paku një titull më të lartë se thirrja aktuale e kandidatit për avancim”.

19. Ligji nr. 04/L-037 për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës, Neni 26, parag.10, përcakton se “Kriteret për secilin nga titujt nuk duhet të dekurajojnë aplikimet nga jashtë institucionit”.

¹ Agjencia Kosovare e Akreditimit

20. Udhëzimi Administrativ (MASHT)-Nr.16/2016, për Parimet dhe Procedurat e Njohjes së Diplomave dhe Kualifikimeve të Shkollave të Larta Profesionale dhe Universitare të Fituara Jashtë Republikës së Kosovës, në Nenin 3, parag.1 përcakton se: *“Të gjitha diplomat e shkollave të larta profesionale si dhe ato universitare të fituara jashtë vendit me qëllim punësimi, do t’u nënshtrohen procedurave të njohjes/barasvlerës në MASHT”.*
21. Ky udhëzim administrativ, në Nenin 3, parag.13, përcakton që *“Vendimi për njohje/barasvlerë lëshohet pas vlerësimit nga ana e anëtarëve të KSHNJ², e në rastet e veçanta pas rekomandimit të komisionit të ekspertëve”,* parag.14, i cili përcakton që *“shqyrtimi dhe vlerësimi i kërkesës për njohje duhet të bëhet brenda periudhës një mujore nga Këshilli Shtetëror për Njohje pasi të kompletohet informatat sipas nenit 3, parag.13”.* Kurse parag.15., i këtij udhëzimi përcakton që *“Shqyrtimi dhe vlerësimi i kërkesës për njohje ose vlerësim të diplomave të fituara jashtë vendi nuk do të zgjasë më shumë se katër muaj nga dita e aplikimit në QKNJIA³, përveç në rastet kur QKNJIA nuk pranon asnjë konfirmim nga autoritetet përkatëse për verifikim të saktësisë dhe vërtetësisë së diplomës”.*
22. Udhëzimi në veçanti në nenin 2, parag.1, pika 1.1 përcakton që termi/shprehja *“Njohje-do të thotë një pranim zyrtar nga ana e MASHT-it, i një diplome të fituar jashtë vendit, e cila konfirmon saktësinë dhe vërtetësinë e saj dhe shërben për punësim në RKS”.*
23. Statuti i UP, në nenin 7 përcakton se *“Universiteti obligohet të krijojë mundësi të barabarta për të gjithë pa asnjë lloj diskriminimi ne baze gjinie, race, orientimi seksual, statusi martesor, gjuhe, religjioni, besimi politik a diç tjetër, përkatësi kombëtare, etnike ose sociale, përkatësia një komuniteti kombëtar, pasuria, statusi i lindjes apo ndonjë status tjetër”.*
24. Statuti i UP, Neni 178, parag.1., përcakton se: *“Për titullin e asistentit të universitetit, kandidati duhet t’i plotësojë këto kushte:*
- *1.1. Të ketë të përfunduar me sukses studimet Master në drejtimin përkatës, përkatësisht për Fakultetin e Mjekësisë të ketë të përfunduar Fakultetin e mjekësisë (në rastin e lëndëve klinike të ketë të përfunduar specializimin apo te jete te pakten ne vitin e trete te specializimit ne rastin e rizgjedhjes).*
 - *1.2. Të jetë jo me i vjetër se 30 vjet (respektivisht 35 vjet në Fakultetin e Mjekësisë) kur emërohet për herë të parë. Perjashtimisht kandidati mund te zgjedhet asistent universiteti deri ne moshen 40 vjeçare nëse ka gradën e doktorit te shkences.*
 - *1.3. Të jetë i regjistruar në studimet e doktoratës në Universitet me rastin e rizgjedhjes;*
 - *1.4. Te ketë notën mesatare në studimet bachelor dhe master jo me pak se 8, në secilën prej këtyre studimeve”.*
25. Rregullorja nr.465, e datës 2 mars 2018, për Procedurat Përzgjedhëse lidhur me Emërimin, Riemërimin dhe Avancimin e Personelit Akademik në UP për të gjitha fakultetet, përveç Fakultetit të Arteve, në nenin 7, parag.1 përcakton që: *“në pajtim me*

² [KSHNJ- Këshilli Shtetëror për Njohje](#)

³ [QKNJIA-Qendra Kombëtare për Njohje dhe Informim Akademik \(NARIC-National Academic Recognition and Information Center\)](#)

nenin 178 të Statutit të UP, për titullin e asistentit të universitetit, kandidati duhet të plotësojë këto kushte:

- 1.1. Të ketë të përfunduar me sukses studimet Master në drejtimin përkatës, përkatësisht për Fakultetin e Mjekësisë të ketë të përfunduar Fakultetin e Mjekësisë (në rastin e lëndëve klinike të ketë të përfunduar specializimin);
- 1.2. Të jetë jo më i vjetër se 30 vjet (respektivisht jo më i vjetër se 35 vjet në Fakultetin e Mjekësisë) kur emërohet për herë të parë. Përjashtimisht kandidati mund të zgjedhet asistent universiteti deri në moshën 40 vjeçare nëse ka gradën e doktorit të shkencës;
- 1.3. Të jetë i regjistruar në studimet e doktoratës në Universitet me rastin e riemërimit;
- 1.4. Të ketë notën mesatare në studimet bachelor dhe master jo më pak se 8, në secilën prej këtyre studimeve”.

ANALIZA LIGJORE

26. Avokati i Popullit tërheq vëmendjen se Kushtetuta si akti më i lartë juridik i një vendi, mbron dhe garanton të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, prandaj është në interes të funksionimit të shtetit të së drejtës, zbatimi dhe realizimi praktik i këtyre të drejtave. Garancitë kushtetuese i shërbejnë mbrojtjes së dinjitetit të njeriut dhe funksionimit të shtetit ligjor. Kushtetuta në nenin 21, shprehimisht përcakton obligimin e të gjitha organeve për t'i respektuar liritë dhe të drejtat e njeriut, prandaj ky parim është imperativ dhe duhet të respektohet nga të gjithë, përfshirë edhe UP në lidhje me rastin konkret.
27. Në kuptim të dispozitës së nenit 14 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, Avokati i Popullit rikujton se Konventa përcakton se gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në Konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër.
28. Ligji nr. 05/L-021 për Mbrojtjen nga Diskriminimi, neni 2, e përcakton fushëveprimin sipas së cilit ky ligj zbatohet për të gjitha veprimet apo mosveprimet, të të gjitha institucioneve shtetërore dhe lokale, të personave fizik dhe juridik, të sektorit publik dhe privat, të cilët shkelin, kanë shkelur ose mund të shkelin të drejtat e çdo personi apo personave fizikë dhe juridikë, në të gjitha fushat e jetës, e posaçërisht që kanë të bëjnë me kushtet për qasje në punësim, vetëpunësim dhe punësimin në profesion, përfshirë këtu kushtet e punësimit, kriteret e përzgjedhjes, pa marrë parasysh aktivitetin në të gjitha nivelet e hierarkisë profesionale, përfshirë avancimet, qasje në të gjitha llojet dhe nivelet e udhëheqjes profesionale, trajnimeve profesionale, trajnimit të avancuar profesional dhe rikualifikimet përfshirë edhe përvojën e punës praktike [...] çfarëdo të drejte tjetër të paraparë me legjislacionin në fuqi. Neni 3, i këtij ligji, përcakton konceptin e diskriminimit ku *parimi i trajtimit të barabartë nënkupton se nuk do të ketë kurrfarë diskriminimi të drejtpërdrejtë apo të tërthortë sipas kuptimit të cilësdo nga bazat e*

përcaktuara në nenin një (1) të këtij Ligji⁴, ndërsa Diskriminim është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë në çfarëdo baze të përcaktuara në nenin 1 të këtij Ligji, që ka për qëllim apo efekt të zhvleftësojë ose cenojë njohjen, gëzimin ose ushtrimin, në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave dhe lirive themelore të njohura nga Kushtetuta dhe ligjet tjera të aplikueshme në Republikën e Kosovës. Prandaj, në këtë kuptim, fakti që në konkursin me nr.prot.1/173, të shpallur nga UP më 27 prill 2018, për përzgjedhjen e personelit akademik në fakultete, ku mes tjerash, pika II (f) e konkursit përcakton se kandidatët që i kanë mbaruar studimet jashtë vendit duhet të sjellin edhe vendimin për nostrifikim (barasvlerën) e diplomës përkatëse (bachelor, master, magjistraturë, doktoratë), Avokati i Popullit vlerëson se është kriter diskriminues sepse parandalon pjesëmarrjen e barabartë të kandidatëve në konkurs dhe procedurat e rekrutimit për pozitat për personel akademik në UP.

29. Avokati i Popullit vlerëson se kërkesa për të dorëzuar që në aplikim, dëshminë për njohje të studimeve jashtë vendit nuk gjen bazë në dokumentet themelore që rregullojnë procedurat përzgjedhëse lidhur me emërimin e personelit akademik në UP prandaj, si e tillë është diskriminuese për faktin se kërkesa për njohje shërben si kusht për themelimin e marrëdhënies së punës (apo nënshkrimin të kontratës së punës ndërmjet UP dhe kandidatit të caktuar) dhe jo për ti vënë në pozitë të pa barabartë gjatë procedurës së aplikimit kandidatët konkurrentë të cilët kanë nivelin e njëjtë të shkollimit. Avokati i Popullit konsideron se kriteri i përcaktuar në konkursin e UP me nr.prot.1/173, të datës 27 prill 2018, për përzgjedhjen e personelit akademik, për dorëzimin e dokumentit të njohjes së studimeve jashtë shtetit si dëshmi që në fazën e aplikimit është jashtëligjor, nuk është në përputhje me dispozitat e Ligjit për Arsimin e Lartë, Udhëzimin Administrativ (MASHT)-Nr.16/2016, për Parimet dhe Procedurat e Njohjes së Diplomave dhe Kualifikimeve të Shkollave të Larta Profesionale dhe Universitare të Fituara Jashtë Republikës së Kosovës, Statutin e UP-së dhe as në Rregulloren nr.465, të datës 2 mars 2018, për Procedurat Përzgjedhëse lidhur me emërimin, riemërimin dhe avancimin e personelit akademik në UP, për të gjitha fakultetet, përveç Fakultetit të Arteve.
30. Për me tepër, konkursi në fjalë, specifikon se “Kushtet e Përgjithshme për zgjedhjen e personelit akademik janë të përcaktuara me dispozitat e Statutit të UP, Rregulloren nr.465, të datës 2 mars 2018, për procedurat përzgjedhëse lidhur me emërimin, riemërimin dhe avancimin e personelit akademik në UP për të gjitha fakultetet, përveç Fakultetit të Arteve dhe Rregulloren 990, të datës 19 prill 2018, për Procedurat përzgjedhëse lidhur me emërimin, riemërimin dhe avancimin e personelit akademik në Fakultetin e Arteve (faqe 15), por në këto dokumente nuk parashihet detyrimi që të paraqitet dëshmia për nostrifikim, siç përcaktohet në konkursin në fjalë (pikën II (f)). Madje, as në nenin 178 të Statutit të UP, në të cilën pjesë përcaktohen kushtet që

⁴ Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i një kornize të përgjithshme për parandalimin dhe luftimin e diskriminimit në bazë të kombësisë apo lidhjes me ndonjë komunitet, origjinës sociale apo kombëtare, racës, etnisë, ngjyrës, lindjes, origjinës, seksit, gjinisë, identitetit gjinor, orientimit seksual, gjuhës, shtetësisë, besimit fetar dhe besimit, përkatësisë politike, mendimit politik apo mendimeve të tjera, gjendjes sociale ose personale, moshës, gjendjes familjare ose martesore, shtatënisë, lehonisë, gjendjes pasurore, gjendjes shëndetësore, aftësisë së kufizuar, trashëgimisë gjenetike ose ndonjë baze tjetër, me qëllim të zbatimit të parimit të trajtimit të barabartë.

kandidati duhet plotësuar për titullin e asistentit të universitetit nuk përcaktohet një kriter i tillë (siç është pik II(f) e konkursit), ndërsa në Ligjin Nr.04/L-037 për Arsimin e Lartë në Kosovë, përkatësisht në nenin 26, parag.10 përcaktohet se “*Kriteret për secilin nga titujt nuk duhet të dekurajojnë aplikimet nga jashtë institucionit*”. Prandaj Avokati i Popullit konsideron se rrjedhimisht konkursi në fjalë, parashikon një kërkesë shtesë për të diplomuarit jashtë Kosovës, prandaj edhe është në kundërshtim me këto dokumente.

31. Avokati i Popullit vëren se Udhëzimi Administrativ, nr.16/2016, për Parimet dhe Procedurat e Njohjes së Diplomave, Gradave dhe Kualifikimeve të Shkollave të Larta Profesionale dhe Universitare të Fituara Jashtë Republikës së Kosovës, nuk e përcakton se kandidatët për të aplikuar në konkurset publike duhet t’i kenë të nostrifikuara diplomat e fituara jashtë vendit. Përkundrazi, në Nenin 2, parag. 1, pika 1.1 përcakton që termi/shprehja “*Njohje- do të thotë një pranim zyrtar nga ana e MASHT-it, i një diplome të fituar jashtë vendit, e cila konfirmon saktësinë dhe vërtetësinë e saj dhe shërben për punësim në RKS*”. Kjo, sipas Avokatit të Popullit është tregues i qartë që njohja e diplomave të fituara jashtë vendit, duhet të shërbejë si kusht për themelimin e marrëdhënies së punës (nënshkrimit të kontratës së punës) dhe assesi nuk mund të shërbejë si kusht për të fituar të drejtën e aplikimit apo edhe për t’u përzgjedhur në një pozitë të caktuar pune. Prandaj, Avokati i Popullit vlerëson se në një situatë hipotetike, do të ishte plotësisht e vlefshme dhe në përputhje me Ligjin për Arsimin e Lartë dhe aktet tjera nënligjore në fuqi, që UP të vendos kusht për themelimin e marrëdhënies së punës (pra nënshkrimin e Kontratës së Punës) paraqitjen e dëshmisë së njohjes së diplomës së fituar jashtë vendit, përkatësisht para se të bëhet akti final i punësimit (nënshkrimi i kontratës).
32. Për më tepër, Avokati i Popullit thekson se në nenin 3, parag.1, përcaktohet se *të gjitha diplomat e shkollave të larta profesionale si dhe ato universitare të fituara jashtë vendit me qëllim punësimi, do t’u nënshtrihen procedurave të njohjes/barasvlerës në MASHT*. Në këtë kontekst, mund të kuptohet që ky udhëzim nuk kërkon që me qëllim të aplikimit, diplomat e fituara jashtë vendit duhet të jenë të nostrifikuara. Për më shumë, fakti që në udhëzimin administrativ përmendet fjalia “*do t’u nënshtrihen procedurave të njohjes*” mund të ju jap të drejtën kandidatëve, përfshirë edhe ankuesen, të aplikojnë në konkurse të punësimit ende pa u bërë njohja apo nostrifikimi i tyre. Në këtë kuptim, UP do të duhej të njihte të drejtën e ankueses, që mos të diskriminohet në lidhje me aplikimin dhe procedurat e rekrutimit për pozitën që ka aplikuar në konkursin për zgjedhjen e personelit akademik në fakultetet e UP të datës 27 prill 2018, nr.prot.1/173, sa i përket kriterit për nostrifikim para mbylljes së konkursit (siç parashihet në pikën II (f) të konkursit në fjalë), duke e konsideruar të arsyeshëm vetëm detyrimin që kandidatja të dorëzojë dëshminë për nostrifikim vetëm para se të kryhet akti final i punësimit, përkatësisht nënshkrimi i kontratës.
33. Ndër të tjera Avokati i Popullit ngrit shqetësimin edhe tek afatet kohore për dorëzimin e dokumenteve. Në këtë konkurs përcaktohet se “*konkursi mbetet i hapur për 15 ditë kalendarike, përkatësisht nga data 27 prill deri më 14 maj 2018*”. Sipas Udhëzimit Administrativ (MASHT), nr.16/2016, në pjesën që ka të bëjë me parimet dhe procedurat e

njohjes së diplomave dhe kualifikimeve të shkollave të larta profesionale dhe universitare të fituara jashtë Republikës së Kosovës, parashikojnë afat 1 muaj për vlerësimin të kërkesës nga ana e Këshillit Shtetëror për Njohje dhe afat 4 muaj për përmbylljen e procedurës së njohjes. Prandaj, një afat i tillë ligjorë për aplikim si dhe kushtëzimi i kandidatëve për paraqitje të diplomave të nostrifikuara të kandidatëve të shkolluar jashtë Republikës së Kosovës, të cilët nuk mund të kenë njohuri se kur do të mund të hapej konkursi, koha prej 2 javësh për dorëzimin e dokumentacionit, ashtu siç kërkon konkursi, nuk është kohë e mjaftueshme nga MASHT për të kryer procesin e njohjes dhe kjo i privon kandidatët e shkolluar jashtë shtetit të trajtohen në mënyrë të barabartë me kandidatët të cilët kanë diploma nga Republika e Kosovës.

Bazuar në analizën e mësipërme, Avokati i Popullit, në përputhje me nenin 135, paragrafi. 3 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës dhe nenin 18, paragrafi. 1.6 të Ligjit Nr. 05/L-019 për Avokatin e Popullit, dhe nga vlerësimi i ankesës, përkatësisht vlerësimi i gjendjes faktike, Avokati i Popullit nxjerr këtë:

OPINION

1. Në dokumentet themelore që rregullojnë procedurat e përzgjedhjes lidhur me emërimin e personelit akademik në UP, përfshirë Statutin e UP, Ligjin nr.04/L-037 për Arsimin e Lartë në Republikën e Kosovës, Rregulloren nr.465, të datës 2 mars 2018, për Procedurat përzgjedhëse lidhur me emërimin, riemërimin dhe avancimin e personelit akademik në UP, nuk është e përcaktuar që kandidatët janë të detyruar, që me qëllim të aplikimit dhe pjesëmarrjes në procedurën e përzgjedhjes në konkuset e shpallura nga UP-ja, të dorëzojnë dokumentin e njohjes/nostrifikimit të diplomave të fituara jashtë vendit. Për me tepër, Statuti i UP për punësim, marrje të thirrjeve akademike përcakton vetëm se kandidatët duhet t'i kenë të përfunduara studimet, përkatësisht që kandidati "*Të ketë gradën e doktorit të shkencës, (Në fakultetin e Arteve ekuivalente me të)*" (neni 177, *parag.1, pika 1.1*); "*Të ketë të përfunduar me sukses studimet Master...*"; "*nëse ka gradën e doktorit të shkencës*" (neni 178, *parag.1 pika 1.1 dhe 1.3*). Të gjitha këto kritere nënkuptohen si kritere të domosdoshme për krijimin e marrëdhënies së punës. Kësisoj, askund nuk përcaktohen kritere që parandalojnë aplikimin apo pjesëmarrjen në konkurs, siç është përcaktuar kriteri në pikën II (f) të konkursit të datës 27 prill 2018.
2. Udhëzimi Administrativ (MASHT)-Nr.16/2016, *për Parimet dhe Procedurat e Njohjes së Diplomave dhe Kualifikimeve të Shkollave të Larta Profesionale dhe Universitare të Fituara Jashtë Republikës së Kosovës*, nuk përcakton se kandidatët janë të detyruar që me qëllim të aplikimit dhe procedurës së përzgjedhjes për pozitë e shpallura në konkurs, të dorëzojnë dokumentin e njohjes/nostrifikimit të diplomave të fituara jashtë vendit, që në momentin e aplikimit, dhe as që ndalohej pjesëmarrja në konkurs mbi këtë kriter. Përkundrazi, ky udhëzim është hartuar në atë mënyrë që përcakton se diplomat e fituara jashtë vendit duhet të jenë të nostrifikuara me qëllim

të punësimit në Republikën e Kosovës, gjë e cila nënkupton vetëm themelimin e marrëdhënies së punës (nënshkrimin të Kontratës së Punës apo aktin të emërimit). Kjo vlen edhe në lidhje me konkurset e shpallura nga UP.

3. Nga kjo bazë normative që u theksua me lartë dhe duke u referuar Kushtetutës, Ligjit në fuqi për Mbrojtje nga Diskriminimi dhe dispozitat e tjerat ligjore që janë kundër diskriminimit dhe cenimit të parimit të barazisë, konstatohet se kriteri i parashikuar në konkursin për zgjedhjen e personelit akademik në fakultetet e Universitetit të Prishtinës “Hasan Prishtina” i datës 27 prill 2018, nr.prot.1/173, në pikën II (f) që përcakton që *“kandidatët që i kanë mbaruar studimet jashtë vendit duhet të sjellin edhe vendimin për nostrifikim (barazvlerën) e diplomës përkatëse (bachelor, master, magistraturë, doktoratë)...”*, është diskriminues dhe cenon parimin e barazisë për kandidatët që kanë mbaruar studimet jashtë vendit. Diskriminimi dhe trajtimi i pabarabartë qëndron në faktin se ky kriter parandalon pjesëmarrjen në konkurs dhe procedurat përzgjedhëse për pozitat e shpallura për personel akademik për kandidatët që kanë përfunduar studimet jashtë vendi, që posedojnë diplomën por që të njëjtat nuk kanë arritur t’i nostrifikojnë para mbylljes së konkursit. Në pajtim me aktet normative në fuqi, që janë analizuar edhe në këtë Opinion, Avokati i Popullit rikujton se UP mund të kushtëzojë kandidatët që posedojnë diploma të fituara jashtë vendit që të sjellin dëshminë e njohjes/nostrifikimit të diplomave të tyre para themelimit të marrëdhënies së punës (nënshkrimin të Kontratës së Punës), nëse kandidatët e tillë përzgjidhen nga organet gjegjëse të UP. Rrjedhimisht, vetëm kjo do të ishte brenda kërkesave legjitime të përcaktuara në Ligjin për Arsimin e Lartë dhe Udhëzimin Administrativ, Nr. 16/2016, për njohjen e diplomave të fituara jashtë vendit.
4. UP të mundësojë që të gjithë kandidatët që kanë mbaruar studimet jashtë vendit të marrin pjesë në konkursin për zgjedhjen e personelit akademik të datës 27 prill 2018, nr.prot.1/173, t’i nënshtrohen pa asnjë pengesë proceduarve për t’u përzgjedhur nga komisionet vlerësuese profesionale dhe organet tjera vendimmarrëse, dhe të mos diskriminohen për shkak të dëshmisë për nostrifikim (barasvlerë) të diplomave, duke u *tërhequr kriteri i vendosur në pikën II (f) të këtij konkursi*. Në pajtim me legjislacionin në fuqi dhe me qëllim që të konfirmohet saktësia dhe vërtetësia e diplomave të fituara jashtë vendi, UP mund të kushtëzojë kandidatët që dëshminë për nostrifikim (barasvlerë) të diplomave ta dorëzojnë para se të bëhet akti final i punësimit, përkatësisht nënshkrimi i kontratës së punës.
5. Ky kriter (*siç përcaktohet në pikën II (f) në konkursin e datës 27 prill 2018*), të mos vendoset as në konkurset që mund të shpallen në të ardhmen, në mënyrë që mos të parandalohet pjesëmarrja në konkurse dhe procedura përzgjedhëse për pozitat për personel akademik në UP, të kandidatëve që kanë përfunduar studimet jashtë vendit, vetëm pse nuk kanë arritur që para mbylljes së konkursit të bëjnë nostrifikimin (barasvlerësimin) e diplomave.
6. MASHT të kujdeset që UP dhe institucionet e tjera të arsimit në Republikën e Kosovës të zbatojnë me saktësi parimin e mos-diskriminimit dhe barazisë në raport me kandidatët që studimet i kanë mbaruar jashtë vendi, në lidhje me nostrifikimin e

diplomave për qëllime të punësimit, që të njëjtit mos të diskriminohen gjatë procedurave të rekrutimit/përzgjedhjes për vendet e punës që aplikojnë.

7. MASHT të plotësojë bazën ligjore, në lidhje me nostrifikimin/barasvlerësimin e diplomave të fituara jashtë vendit, në pajtim të plotë me parimin e mos-diskriminimit në lidhje me procedurat për punësim në Republikën e Kosovës, përfshirë edhe punësimin në institucionet e arsimit.
8. MASHT të trajtojë me prioritet kërkesat për nostrifikim (barasvlerë) të diplomave të fituara jashtë vendit, për kandidatë që janë në proces të konkurrimit në konkurse publike dhe krijimit të marrëdhënies së punës.

Me nderime,

Hilmi Jashari

Avokat i Popullit